
Vergaderjaar 2021–2022

36 120 XIV

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) en het Diergezondheidsfonds (F) voor het jaar 2022 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVoorstel	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleid	5
2.1	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	5
3	Beleidsartikelen	7
3.1	Artikel 21 Land- en tuinbouw en veehouderij	7
3.2	Artikel 22 Natuur, visserij en gebiedsgericht werken	12
3.3	Artikel 23 Kennis en innovatie	15
3.4	Artikel 24 Uitvoering en toezicht	16
4	Niet-beleidsartikelen	18
	Artikel 50 Apparaat	18
	Apparaat 51 Nog onverdeeld	19
5	Agentschappen	20
5.1	Agentschap NVWA	20
6	De begroting van het Diergezondheidsfonds (DGF)	24

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid](#), van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2022 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
2. de begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie;
3. de begrotingsstaat voor het Diergezondheidsfonds.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, mede namens de Minister voor Natuur en Stikstof,

H. Staghouwer

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Ondergrenzen conform RBV		
Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

Overzicht coronamaatregelen

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van corona gerelateerde uitgaven.

Overzicht coronamaatregelen (x1mln.)					
Artikelnummer	naam maatregel/regeling	Verplichtingen 2022	Uitgaven 2022	Ontvangsten 2022	Relevante Kamerstukken
21	Regeling tegemoetkoming land- en tuinbouwondernemers	0	0	0	Kamerstuk 35 650-XIV, nr. 4
21	Nadeelcompensatie pelsdierhouderij	36,4	36,4	0	Kamerstukken 28 286, Kamerstuk 35 539, nr. 2
21	Regeling ongedekte vaste kosten land- en tuinbouw COVID-19	60,3	60,3	0	Kamerstuk 35 420, nr. 349
21	Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen	68	68	0	Kamerstuk 35 420, nr. 105

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2022 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)		
	Artikelnummer	Uitgaven 2022
Vastgestelde begroting 2022		1.940.005
ISB mutaties	21	25.500
Vastgestelde begroting na ISB		1.965.505
Belangrijkste suppletoire mutaties		
Maatregel Gerichte Aankoop	21	133.300
Kasschuif Maatregel Gerichte Aankoop	21	– 62.675
Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties	21	100.000
Corona: dierentuinen	21	15.000
Corona: nadeelcompensatie vervroegd verbod pelsdierren	21	25.294
Corona: ongedekte vaste kosten land- en tuinbouwbedrijven	21	16.340
Kasschuif Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties	21	– 96.000
kasschuif Natuurbank	22	– 7.750
Saneringsregeling Visserij	22	– 20.000
Caribisch Nederland	22	8.000
Brexit Adjustment Reserve (BAR) visserij	22	45.000
NVWA	24	21.000
Uitvoeringskosten GLB	51	106.400
Kasschuif uitvoeringskosten GLB	51	– 102.176
Loon- en prijsbijstellingstranche 2022	51	73.919
Eindejaarsmarge	51	20.331
Overige mutaties	div	29.506
Stand 1e suppletoire begroting 2022		2.270.994

Toelichting

Maatregel Gericht Aankoop

Het betreft hier onderuitputting uit 2021 voor de Maatregel Gerichte Aankoop. Deze middelen worden nu weer toegevoegd aan de LNV begroting.

Kasschuif Maatregel Gerichte Aankoop

In 2022 wordt de tweede tranche van de Maatregel Gerichte Aankoop gepubliceerd. Met de kasschuif worden de middelen verdeeld over de jaren waarin de verwachte uitfinanciering plaatsvindt.

Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties

Er wordt cumulatief € 521,5 mln. euro overgeheveld van de Aanvullende Post naar de LNV-begroting ten behoeve van de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties. Dit betekent dat het budget in 2022 met € 100 mln. wordt verhoogd.

Corona: dierentuinen

Middels deze mutatie worden de middelen overgeheveld naar de LNV-begroting. Het betreft € 15 mln. aan middelen voor de verplichte sluiting van dierentuinen als gevolg van de coronamaatregelen van eind 2021 en in begin 2022.

Corona: nadeelcompensatie vervroegd verbod pelsdieren

Bij Najaarsnota 2021 is 25,3 miljoen euro afgeboekt. Middels deze mutatie worden deze middelen weer opgeboekt ten behoeve van de uitvoering van de nadeelcompensatieregeling vervroegd verbod pelsdierhouderij.

Corona: ongedekte vaste kosten land- en tuinbouwbedrijven

Voor de regeling ongedekte vaste kosten land- en tuinbouwbedrijven COVID-19 (OVK) is het budget in het derde en vierde kwartaal 2021 onvoldoende gebleken. Daarom wordt het budget opgehoogd met € 16,3 mln.

Kasschuif Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties

Er wordt cumulatief 521,5 miljoen euro overgeheveld van de Aanvullende Post naar de LNV-begroting ten behoeve van de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties. Middels deze mutatie worden de middelen in het juiste ritme geplaatst.

Kasschuif Natuurbank

Gezien het tijdschap van de wet wordt verwacht dat € 7,8 mln. van de uitgaven worden doorgeschoven naar latere jaren.

Saneringsregeling Visserij

LNV heeft middelen op de begroting voor het uitvoeren van een saneringsregeling bij vissers. Omdat de regeling niet voldoet aan staatssteuncriteria kan deze regeling geen doorgang vinden. Hierdoor wordt het budget met € 20 mln. verlaagd.

Caribisch Nederland

Voor de uitvoering van de eerste fase van het Natuur- en Milieubeleidsplan Caribisch Nederland wordt cumulatief € 35,0 mln. overgeheveld van de Aanvullende Post van het Ministerie van Financiën naar de LNV begroting. Dit gaat om € 8,0 mln. in 2022. Hiervan wordt € 0,2 mln. doorgeschoven naar 2023. De middelen zijn onder andere bestemd voor maatregelen op het terrein van erosiebestrijding, koraalherstel, afvalwater, duurzame visserij en landbouwwontwikkeling.

Brexit Adjustment Reserve (BAR) visserij

Als gevolg van het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie verliest de visserijsector quotum. In dat kader worden nieuwe regelingen voorzien die gefinancierd worden uit de Brexit Adjustment Reserve (BAR). Het gaat om een stilligregeling van € 33 mln. en een liquiditeitsregeling van € 12 mln.

NVWA

De bijdrage aan de NVWA wordt verhoogd. Het grootste gedeelte van deze toename bestaat uit een overheveling van de Aanvullende Post van het Ministerie van Financiën naar de LNV begroting voor de NVWA. Dit gaat in 2022 om € 21,0 mln.

Uitvoeringskosten GLB

Er wordt voor € 106,4 mln. aan middelen ten behoeve van de uitvoeringskosten Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). vanuit de Aanvullende Post toegevoegd aan de LNV begroting. Deze middelen worden middels kasschuif doorgeschoven naar latere jaren, zodat deze in het juiste kassritme worden geplaatst.

Loon- en prijsbijstellingstranche 2022

De loon- en prijsbijstellingstranche 2022 wordt op artikel 51 geplaatst. De loonbijstelling betreft de vergoeding voor de stijging van de contractloonontwikkeling en de stijging van de sociale lasten voor de overheidswerkgever. De prijsbijstelling betreft de verwerking van de stijging van diverse prijsindexen. Bij de Miljoenennota zullen deze budgetten toegedeeld worden aan de relevante onderdelen op de LNV begroting.

Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2022 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Ontvangsten 2022
Vastgestelde begroting 2022		92.314
Belangrijkste suppletoire mutaties		
Dekking uitvoeringskosten RVO	22	4.380
Overige mutaties	div	462
Stand 1e suppletoire begroting 2022		97.156

Toelichting

Dekking uitvoeringskosten RVO

De uitvoeringskosten RVO worden verhoogd. Dit komt door hogere kosten voor de uitvoering van de EMFAF regelingen en de NAGW (natuurambitie Grote Wateren) en investeringsregeling Weide-akkervogels.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 21 Land- en tuinbouw en veehouderij

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen van beleid art.21 (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten (2)	Vastgestelde begroting 2022 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1° suppletoire begroting (4)	Stand 1° suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
	Verplichtingen	639.806	128.750	768.556	138.153	906.709	174.940	460.324	62.031	- 4.785
	Uitgaven	534.117	119.850	653.967	124.600	778.567	150.943	449.607	83.999	20.733
	Subsidies (regelingen)									
	Sociaal economische positie boeren	8.443	60.600	69.043	45.421	114.464	734	- 1.000	- 740	0
	Duurzame veehouderij	335.686	52.750	388.436	- 233.027	155.409	121.732	384.572	79.175	22.236
	Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen	22.186	0	22.186	23.872	46.058	31.893	17.195	15.861	17.136
	Mestbeleid	58.126	0	58.126	25.560	83.686	22.814	10.787	10.490	2.440
	Diergezondheid en dierenwelzijn	0	0	0	4.574	4.574	4.169	4.147	4.147	4.552

Art.	Omschrijving	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten (2)	Vastgestelde begroting 2022 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1° suppletoire begroting (4)	Stand 1° suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
	Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking	0	0	0	1.771	1.771	1.616	1.616	1.616	1.616
	Integraal voedselbeleid	0	0	0	4.292	4.292	4.242	4.227	4.227	4.227
	Garanties									
	Bijdrage borgstellingsreserve	3.627	0	3.627	0	3.627	0	0	0	0
	Verliesdeclaraties borgstellingsfaciliteit	1.805	0	1.805	0	1.805	0	0	0	0
	Opdrachten									
	Sociaal economische positie boeren	2.602	0	2.602	– 1.168	1.434	– 1.561	– 1.552	– 600	– 600
	Duurzame veehouderij	12.914	0	12.914	– 12.914	0	– 1.882	– 2.965	– 2.748	– 1.936
	Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen	15.546	6.500	22.046	– 22.046	0	– 21.339	– 17.641	– 15.861	– 17.136
	Mestbeleid	18.897	0	18.897	– 18.897	0	– 3.510	– 3.568	– 3.568	– 3.568
	Diergezondheid en dierenwelzijn	13.251	0	13.251	– 4.706	8.545	– 4.278	– 4.227	– 4.227	– 4.632
	Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking	5.384	0	5.384	– 1.806	3.578	– 1.616	– 1.616	– 1.616	– 1.616
	Integraal voedselbeleid	6.384	0	6.384	– 4.318	2.066	– 4.298	– 4.298	– 4.298	– 4.227
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
	College toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden	1.289	0	1.289	0	1.289	0	0	0	0
	Centrale Commissie Dierproeven	2.225	0	2.225	– 2.225	0	0	0	0	0
	Medebewind/ voormalige productschappen	0	0	0	1.387	1.387	1.387	1.387	1.387	1.387
	Raad voor de Plantenrassen	1.344	0	1.344	0	1.344	0	0	0	0
	Keuringsdiensten	2.130	0	2.130	0	2.130	0	0	0	0
	Bijdrage aan medeoverheden									
	Specifieke uitkeringen	0	0	0	318.251	318.251	461	62.164	375	475
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties									
	FAO en overige contributies	11.107	0	11.107	579	11.686	379	379	379	379

Art.	Omschrijving	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten (2)	Vastgestelde begroting 2022 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1° suppletoire begroting (4)	Stand 1° suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken										
	Diergezondheidsfond	11.171	0	11.171	0	11.171	0	0	0	0
	Ontvangsten	32.770	0	32.770	0	32.770	0	0	0	0
Ontvangsten										
	Sociaal economische positie boeren	245	0	245	0	245	0	0	0	0
	ZBO's/RWT's	2.300	0	2.300	0	2.300	0	0	0	0
	Mestbeleid	7.209	0	7.209	0	7.209	0	0	0	0
	Garanties	1.800	0	1.800	0	1.800	0	0	0	0
	Diergezondheid en dierenwelzijn	11.600	0	11.600	0	11.600	0	0	0	0
	Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking	5.926	0	5.926	0	5.926	0	0	0	0
	Onttrekkingen begrotingsreserves	3.690	0	3.690	0	3.690	0	0	0	0

Toelichting op de uitgaven

Subsidies

Sociaal economische positie boeren

Het budget voor sociaal economische positie boeren wordt met € 45,4 mln. verhoogd. Deze verhoging bestaat voornamelijk uit de middelen voor de uitvoering van de nadeelcompensatieregeling vervroegd verbod pelsdierhouderij van € 25,3 mln. Deze middelen zijn in 2021 bij 2° suppletoire begroting afgeboekt en worden in 2022 toegevoegd aan de LNV begroting.

Hiernaast is voor de regeling ongedekte vaste kosten land- en tuinbouwbedrijven COVID-19 (OVK) het budget in het derde en vierde kwartaal 2021 onvoldoende gebleken. Daarom wordt het budget opgehoogd met € 16,3 mln. Voorts is een bedrag van € 0,5 mln. beschikbaar gesteld aan de agentschapsbijdrage RVO ten behoeve van de uitvoeringskosten van de regeling OVK.

Duurzame veehouderij

Het subsidiebudget Duurzame Veehouderij wordt met € 233,0 mln. verlaagd. Dit wordt veroorzaakt door uitgaven die op een ander onderdeel worden verantwoord, zoals het budget voor de Maatregel Gerichte Aankoop. Het budget voor de Maatregel Gerichte Aankoop (€ 249,3 mln.) wordt aan de provincies beschikbaar gesteld via een specifieke uitkering en wordt daarom verantwoord onder 'bijdrage aan medeoverheden'.

Hiernaast wordt er voor € 12,9 mln. aan uitgaven van het opdrachtenbudget verantwoord onder subsidies duurzame veehouderij. Daarbij wordt € 15 mln. toegevoegd aan de LNV begroting, wegens de verplichte sluiting van dierentuinen als gevolg van de coronamaatregelen van eind 2021 en in begin 2022.

Tot slot wordt het budget nog verlaagd met € 15 mln. doordat uitgaven aan de SRV (€ 7,3 mln.), het omschakelprogramma (€ 3,7 mln.) en uitgaven voor het verlagen ruw eiwitgehalte veevoer (€ 3,4 mln.) middels kasschuif worden doorgeschoven naar latere jaren. Daarbij zijn er de kasschuiven voor het nationaal kennisprogramma en de SBV die gezamenlijk onder de € 1,0 mln. blijven.

Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen

Het budget voor glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen wordt met € 23,9 mln. verhoogd. In 2021 is er op aangegeven van de ADR sprake geweest van herrubricering van diverse begrotingsposten. Dit heeft het gevolg dat in sommige gevallen uitgaven onder andere posten zijn verantwoord dan eerder in de begroting is opgenomen. Deze herrubricering heeft ook zijn weerslag in 2022. Hierdoor wordt er voor € 22 mln. aan middelen die op het opdrachtenbudget Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen geraamd stonden, nu op het subsidiebudget van Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen verantwoord. Verder is in 2021 € 25 mln. overgeheveld van de Aanvullende Post van het Ministerie van Financiën naar de LNV-begroting ten behoeve van subsidiering via de Energie-efficiëntie Glastuinbouw (EG) regeling. De openstelling van de subsidieregeling voor LED-verlichting (Urgenda budget en module in EG regeling) eind 2021 was zeer succesvol. Daarom wordt nu bij 1^e suppletoire de resterende € 5 mln. overgeboekt van de Aanvullende Post naar de LNV-begroting.

Mestbeleid

Het budget voor mestbeleid wordt in 2022 verhoogd met € 25,6 mln. Op grond van de Nitraatrichtlijn heeft Nederland in december 2021 het 7e actieprogramma Nitraatrichtlijn 2022-2025 bij de Europese Commissie ingediend (Kamerstuk [33037, nr. 431](#) en 33037, nr. AC). Op de Aanvullende Post is hiervoor in totaal € 119 mln. gereserveerd. Middels deze mutatie wordt er in 2022 voor de eerste tranche voor € 9,1 mln. overgeheveld naar de LNV begroting. De uitwerking en overheveling van de tweede tranche vindt op een later moment plaats. Naast deze verhoging van het budget zorgt de eerder benoemde herrubricering van diverse begrotingsposten ervoor dat € 18,9 mln. van de uitgaven aan opdrachten mestbeleid worden verantwoord onder deze subsidie post.

Opdrachten

Duurzame veehouderij

In 2021 is er op aangegeven van de ADR sprake geweest van herrubricering van diverse begrotingsposten. Dit heeft het gevolg dat in sommige gevallen uitgaven onder andere posten zijn verantwoord dan eerder in de begroting is opgenomen. Deze herrubricering heeft ook zijn weerslag in 2022. Hierdoor wordt er voor € 12,9 mln. aan begrote uitgaven voor opdrachten duurzame veehouderij overgeheveld naar de post subsidies duurzame veehouderij.

Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen

In 2021 is er op aangegeven van de ADR sprake geweest van herrubricering van diverse begrotingsposten. Dit heeft het gevolg dat in sommige gevallen uitgaven onder andere posten zijn verantwoord dan eerder in de begroting is opgenomen. Deze herrubricering heeft ook zijn weerslag in 2022. Hierdoor wordt er voor € 22 mln. aan geraamde uitgaven van de post opdrachtenbudget Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen verantwoord onder het subsidiebudget van Glastuinbouwtuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen.

Mestbeleid

In 2021 is er op aangegeven van de ADR sprake geweest van herrubricering van diverse begrotingsposten. Dit heeft het gevolg dat sommige uitgaven onder andere posten zijn verantwoord dan eerder in de begroting is opgenomen. Deze herrubricering heeft ook zijn weerslag in 2022. Hierdoor wordt er voor € 18,9 mln. aan begrote uitgaven aan opdrachten voor mestbeleid overgeheveld naar de post subsidies mestbeleid.

Bijdrage aan medeoverheden

Specifieke uitkeringen

Deze mutatie bestaat voornamelijk uit correcties die volgen uit het op een andere plek verantwoorden van de uitgaven voor de Maatregel Gerichte Aankoop (€ 249,3 mln.). Het budget wordt met € 133,3 mln. opgehoogd uit de onderuitputting op de middelen uit 2021, bestemd voor de verhoging van het subsidieplafond van de 1^e tranche van de MGA. Verder wordt € 62,7 mln. via een kasschuif doorgeschoven naar latere jaren, bestemd voor de 2^e tranche van de MGA. Tot slot worden er middelen overgeheveld naar het BTW-Compensatiefonds ten behoeve van de 2^e tranche (€ 1,3 mln.) en worden er uitvoeringskosten RVO overgeheveld naar artikel 24 (€ 0,4 mln.) Dit telt op tot een mutatie van € 318,3 mln.

3.2 Artikel 22 Natuur, visserij en gebiedsgericht werken

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen van beleid art.22 (bedragen x € 1.000)										
Art.	Omschrijving	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten (2)	Vastgestelde begroting 2022 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1° suppletoire begroting (4)	Stand 1° suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
	Verplichtingen	269.321	0	269.321	157.143	426.464	26.790	61.333	55.248	53.063
	Uitgaven	462.658	0	462.658	910	463.568	183.290	60.904	55.181	53.063
	Subsidies (regelingen)									
	Vermaatschappelijk- Natuur en Biodiversiteit	2.635	0	2.635	4.193	6.828	4.667	4.700	4.746	5.551
	Natuur en Biodiversiteit op land	24.746	0	24.746	- 2.080	22.666	5.586	79	- 67	0
	Beheer Kroondomeinen	803	0	803	68	871	0	0	0	0
	Duurzame visserij	7.845	0	7.845	44.958	52.803	155.000	0	0	0
	Overige stelsel activiteiten	0	0	0	5.699	5.699	5.865	5.734	5.826	5.715
	Leningen									
	Leningen rente en aflossing	23.145	0	23.145	- 222	22.923	0	0	0	0
	Garanties									
	Garantie Klimaatfonds	324	0	324	0	324	0	0	0	0
	Opdrachten									
	Vermaatschappelijk- Natuur en Biodiversiteit	15.343	0	15.343	- 4.759	10.584	12.060	7.188	7.142	3.819
	Natuur en Biodiversiteit op land	266.805	0	266.805	- 241.531	25.274	- 283.596	- 271.937	- 264.178	- 265.950
	Natuur en Biodiversiteit Grote Wateren	11.751	0	11.751	- 4.040	7.711	- 1.032	- 1.032	- 1.032	- 1.032
	Duurzame visserij	41.210	0	41.210	- 36.561	4.649	- 8.713	22.237	21.712	22.987
	Overige stelsel activiteiten	6.408	0	6.408	- 6.408	0	3.588	8.996	11.957	15.526
	Internationale Samenwerking	3.655	0	3.655	- 1.300	2.355	0	0	0	0
	Caribisch Nederland	4.364	0	4.364	- 4.364	0	- 2.714	- 1.064	- 764	- 764
	Klimaatimpuls Natuur en Biodiversiteit	13.774	0	13.774	- 8.098	5.676	- 6.739	- 6.052	- 2.900	- 630
	Regio Deals	550	0	550	0	550	0	0	0	0
	Bijdrage aan agentschappen									
	Rijksrederij	9.293	0	9.293	1.900	11.193	0	0	0	0
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
	Staatsbosbeheer	28.293	0	28.293	0	28.293	0	0	0	0
	Bijdrage aan medeoverheden									
	Caribisch Nederland	0	0	0	12.184	12.184	14.092	16.866	764	764
	Specifieke uitkering	0	0	0	241.051	241.051	285.166	275.129	271.915	267.017
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties									
	Internationale	1.714	0	1.714	220	1.934	60	60	60	60

Toelichting op de uitgaven

Subsidies

Duurzame visserij

Het budget van duurzame visserij wordt met € 44,9 mln. verhoogd. Als gevolg van het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie verliest de visserijsector quotum. In dat kader worden nieuwe regelingen voorzien die gefinancierd worden uit de Brexit Adjustment Reserve (BAR). In 2022 gaat het om een stilligeregeling (€ 33 mln.) en een liquiditeitsregeling (€ 12 mln.). De saneringsregeling (€ 155 mln.) zal in 2023 tot betalingen leiden.

Overige stelsel activiteiten

Het subsidiebudget voor Overige stelsel activiteiten wordt met € 5,7 mln. verlaagd. Dit wordt veroorzaakt door de overheveling van € 6,4 mln. van dit onderdeel van opdrachten naar subsidies. Daarnaast vinden er enkele overhevelingen plaats naar artikel 23 voor de uitvoering van de Achtste Nationale Bosinventarisatie door WR (€ 0,4 mln.) en voor de uitvoering van het Plan van aanpak van de derde evaluatie van het Natuurpact door PBL (€ 0,2 mln.).

Opdrachten

Natuur en Biodiversiteit op land

Het opdrachtenbudget van Natuur en biodiversiteit op land wordt met € 241,5 mln. verlaagd. Dit is voornamelijk het gevolg van een technische correctie om de budgetten van het Agroprogramma Groningen (€ 4,7 mln.) en een groot deel van het budget van Programma Natuur (€ 230,3 mln.) te verantwoorden onder bijdrage aan medeoverheden. Deze budgetten worden hoofdzakelijk aan provincies beschikbaar gesteld via een specifieke uitkering en worden daarom onder bijdrage aan medeoverheden verantwoord. Daarnaast wordt er voor de Natuurbank € 7,8 mln. doorgeschoven naar latere jaren en € 2,1 mln. overgeheveld naar artikel 24 voor de uitvoeringskosten van RVO voor de Natuurbank. Verder is er € 2,0 mln. toegevoegd aan het budget van Programma Natuur voor monitoring en vindt er een aantal technische herschikkingen plaats op het budget.

Duurzame visserij

Het budget voor duurzame visserij wordt met € 36,6 mln. verlaagd. LNV heeft middelen op de begroting voor het uitvoeren van een saneringsregeling bij vissers. Omdat de regeling niet voldoet aan de staatssteuncriteria, kan deze regeling geen doorgang vinden. Hierdoor vindt er in 2022 een technische herschikking binnen de LNV-begroting plaats van € 14,5 mln. Daarnaast is er ten behoeve van inpassingskosten Wind op Zee extra budget beschikbaar gesteld. In 2022 gaat het om € 2,6 mln. Deze mutaties tezamen met enkele andere kleine mutaties en kasschuiven tellen op tot een mutatie van € 36,5 mln.

Overige stelsel activiteiten

Het opdrachtenbudget wordt met € 6,4 mln. verlaagd. Dit komt doordat de uitgaven op dit onderdeel hoofdzakelijk uit subsidies bestaan en het onderdeel daarom onder 'subsidies' verantwoord wordt.

Klimaatimpuls Natuur en Biodiversiteit

Het budget van dit onderdeel wordt met € 8,1 mln. verlaagd. Dit komt hoofdzakelijk door het op een andere plaats op de begroting verantwoorden van budgetten. Zo wordt er € 8,7 mln. voor het Programma Veenweide overgeheveld naar onderdeel bijdrage aan medeoverheden. Daarnaast is sprake van diverse andere kleinere mutaties.

Bijdrage aan medeoverheden

Caribisch Nederland

Voor de uitvoering van de eerste fase van het Natuur- en Milieubeleidsplan Caribisch Nederland wordt cumulatief € 35,0 mln. overgeheveld van de Aanvullende Post van het Ministerie van Financiën naar de de LNV-begroting. Dit gaat om € 8,0 mln. in 2022. Hiervan wordt € 0,2 mln. doorgeschoven naar 2023. De middelen zijn onder andere bestemd voor maatregelen op het terrein van erosiebestrijding, koraalherstel, afvalwater, duurzame visserij en landbouwontwikkeling. Naast deze toevoeging van budget is ook het reguliere budget voor Caribisch Nederland toegevoegd aan dit onderdeel, gezien de uitgaven bestemd zijn voor bijdrage aan medeoverheden. Het budget van € 4,4 mln. in 2022 stond eerder geraamd op het opdrachtenbudget 'Caribisch Nederland'.

Specifieke uitkering

Het budget wordt met € 241,1 mln. verhoogd. Dit komt hoofdzakelijk door het op een andere plaats verantwoorden van budgetten. Vanaf het opdrachtenbudget Natuur en biodiversiteit op land wordt € 230,3 mln. toegevoegd voor de uitgaven van het Programma Natuur die ofwel via een specifieke uitkering of door een toevoeging aan de Algemene Uitkering beschikbaar worden gesteld aan de provincies. Ook wordt er vanuit het budget van Natuur en biodiversiteit op land € 4,7 mln. overgeheveld voor het Agroprogramma Groningen. Vanaf het opdrachtenbudget Klimaatimpuls Natuur en biodiversiteit wordt € 7,5 mln. overgeheveld bestemd voor het Programma Veenweide. Op dit budget wordt een kasschuif toegepast van € 1,6 mln. naar latere jaren. Andere grote mutaties zien op de toevoeging van € 4,3 mln. van de onderuitputting 2021 bestemd voor de SNL-beheervergoeding voor provincies en de overheveling van € 2,6 mln. naar het BTW-Compensatiefonds vanwege de specifieke uitkering in het kader van het Programma Natuur.

3.3 Artikel 23 Kennis en innovatie

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen van beleid art.23 (bedragen x € 1.000)										
Art.	Omschrijving	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten (2)	Vastgestelde begroting 2022 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1° suppletoire begroting (4)	Stand 1° suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
	Verplichtingen	229.587	0	229.587	20.534	250.121	15.296	19.287	19.203	13.729
	Uitgaven	244.539	0	244.539	14.716	259.255	16.961	18.349	15.975	9.711
	Subsidies (regelingen)									
	Beleidsondersteunen- onderzoek	28.844	0	28.844	9.994	38.838	4.838	4.888	2.648	847
	Missiegedreven topsectoren- en innovatiebeleid	66.784	0	66.784	0	66.784	0	0	0	0
	Kennisverspreiding en groen onderwijs	24.465	0	24.465	8.155	32.620	10.608	14.379	13.360	10.510
	Opdrachten									
	Kennisontwikkeling en innovatie	14.546	0	14.546	- 189	14.357	- 3.302	- 5.337	- 4.525	- 4.844
	Bijdrage aan agentschappen									
	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	8.060	0	8.060	4.957	13.017	2.955	2.709	2.836	1.661
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
	Wageningen Research	101.825	0	101.825	- 8.445	93.380	1.862	1.710	1.656	1.537
	ZonMw	15	0	15	244	259	0	0	0	0
	Ontvangsten	12.107	0	12.107	335	12.442	0	69	0	0
	Ontvangsten									
	Kennisontwikkeling en innovatie	12.107	0	12.107	335	12.442	0	69	0	0

Toelichting op de uitgaven

Subsidies

Beleidsondersteunend onderzoek

Het budget voor beleidsondersteunend onderzoek wordt met € 10,0 mln. verhoogd. Deze verhoging bestaat uit een aantal bijdragen aan beleidsondersteunend onderzoek. Zo is er € 2,7 mln. extra voor een voerpilot gangbare melkveehouderij, € 2,0 mln. extra voor subsidiebeschikking WR in verband met onderzoeksprojecten bodem en klimaatadaptatie en € 1,2 mln. voor subsidiebeschikking WR in verband met onderzoeksprojecten programmering RIVM.

Daarnaast is er ook € 0,9 mln. beschikbaar gesteld voor de pilot experimentergebieden kringlooplandbouw die uitgevoerd worden bij onderzoeks-programmering van SKI. Tevens is er € 0,9 mln. beschikbaar voor monitoring, evaluatie en rapportage over de doelen van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering.

Daarnaast is sprake van diverse andere kleinere mutaties.

Kennisgeving en groen onderwijs

Het budget voor kennisgeving en groen onderwijs neemt met € 8,2 mln. toe. Dit komt onder andere doordat er € 6 mln. wordt meegenomen uit 2021 voor de SABE-regeling. Hiervan wordt € 5,4 mln. doorgeschoven naar andere jaren in verband met vertraging in openstelling en uitvoering. Daarnaast is er € 2,5 mln. extra budget voor demobedrijven en bedrijfs-plannen als onderdeel van de SABE-regeling ter innovatie op het boeren-erf.

Door de eerder genoemde herrubricering van begrotingsposten is er € 4,6 mln. van de uitgaven elders in de begroting verantwoord.

Bijdrage aan agentschappen

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

De bijdrage aan het RIVM neemt met € 5,0 mln. toe. De verhoging bestaat uit diverse bijdrages die zijn gedaan aan het RIVM. Zo is er € 1,8 mln. beschikbaar voor AERIUS. Ook is er € 1,0 mln. bijgedragen aan het RIVM apparaat voor het landelijk meetnet m.b.t. de effecten van het mestbeleid. Daarnaast is er € 0,6 mln. voor monitoring, evaluatie en rapportage over de doelen van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering. Hieraan is er sprake van diverse andere kleinere mutaties.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Wageningen Research

De verlaging van het budget voor de bijdrage aan Wageningen Research bestaat voornamelijk uit een bijdrage Wageningen Food Safety Research (WFSR) van € 5,5 mln. Daarnaast is er € 4,2 mln. overgeheveld naar RVO voor een opdracht ten behoeve van kennis en innovatie.

3.4 Artikel 24 Uitvoering en toezicht

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen van beleid art.24 (bedragen x € 1.000)										
Art.	Omschrijving	Ontwerpbe- grooting 2022 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten (2)	Vastgestelde begroting 2022 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1° suppletioire begroting (4)	Stand 1° suppletioire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
	Verplichtingen	431.026	275	431.301	72.439	503.740	42.065	37.381	36.288	34.264
	Uitgaven	431.026	275	431.301	72.439	503.740	42.065	37.381	36.288	34.264
	Bijdrage aan agentschappen									
	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit	233.474	0	233.474	27.624	261.098	29.502	29.502	29.813	29.502

Art.	Omschrijving	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten (2)	Vastgestelde begroting 2022 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1° suppletoire begroting (4)	Stand 1° suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	197.552	275	197.827	44.815	242.642	12.563	7.879	6.475	4.762
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting op de uitgaven

Bijdrage aan agentschappen

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

De bijdrage aan de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit neemt met € 27,6 mln. toe. Het grootste gedeelte van deze toename bestaat uit een overheveling van de Aanvullende Post van het Ministerie van Financiën naar de LNV begroting voor de NVWA. Dit gaat in 2022 om € 21,0 mln. Hiernaast wordt er ook € 5,5 mln. bijgedragen aan de Wageningen Food Safety Research (WFSR) die uitgevoerd wordt door de NVWA. Ook doet de NVWA als opdracht aanvullende controles ten behoeve van het visserij-toezicht op onder andere de beschermde gebieden op de Noordzee. Hiervoor draagt LNV € 1,0 mln. bij.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

De bijdrage aan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland neemt met € 44,8 mln. toe. Met de goedkeuring van het RVO jaarplan 2022 zijn er veel opdrachten waarvoor de bijbehorende uitvoeringskosten overgeheveld zijn naar de agentschapsbijdrage RVO. De grootste hiervan zijn: implementatie herziene Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (€ 13,0 mln.), Registratie landschapselementen (€ 4,0 mln.), Basisregistratie Grootschalige Topografie (€ 2,1 mln.), Natuurbank (€ 2,0 mln.), opdrachten ten behoeve van kennis en innovatie (€ 2,3 mln.), aandeel uitvoeringskosten LNV van Natuurambitie Grote Wateren (€ 1,5 mln.) en het Europees Visserijfonds EMFAF (€ 2,3 mln.).

Naast deze uitvoeringskosten is ook budget toegevoegd voor de inkoopkosten van het InkoopUitvoeringscentrum (IUC) EZK/LNV als onderdeel van een wijziging in pay-per-use systematiek wat € 1,0 mln. bedraagt. Tezamen met een aantal andere mutaties resulteert het tot een bedrag van € 44,8 mln.

4 Niet-beleidsartikelen

Artikel 50 Apparaat

Budgettaire gevolgen van beleid art. 50 Apparaat (bedragen x € 1.000)										
Art.	Omschrijving	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten (2)	Vastgestelde begroting 2022 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1° suppletoire begroting (4)	Stand 1° suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
	Verplichtingen	150.403	0	150.403	12.750	163.153	13.891	12.102	12.355	11.400
	Uitgaven	150.403	0	150.403	12.750	163.153	13.891	12.102	12.355	11.400
	Personele uitgaven									
	Eigen personeel	106.351	0	106.351	10.348	116.699	12.424	10.581	10.610	9.652
	Externe inhuur	3.784	0	3.784	1.075	4.859	0	0	0	0
	Overige personele uitgaven	3.944	0	3.944	- 2.282	1.662	- 2.264	- 2.210	- 2.186	- 2.183
	Materiële uitgaven									
	ICT	510	0	510	0	510	0	0	0	0
	Bijdrage aan SSO's (exclusief DICTU)	12.929	0	12.929	0	12.929	0	0	0	0
	SSO DICTU	14.271	0	14.271	7.005	21.276	5.755	4.815	4.815	4.815
	Overige materiële uitgaven	8.614	0	8.614	- 3.396	5.218	- 2.024	- 1.084	- 884	- 884
	Ontvangsten	2.786	0	2.786	127	2.913	64	0	0	0
	Ontvangsten									
	Ontvangsten	2.786	0	2.786	127	2.913	64	0	0	0

Toelichting

De toename in budget op artikel 50 wordt grotendeels veroorzaakt door twee mutaties in het personele budget. De eerste mutatie is een kasschuif van 2023 naar 2022 van middelen uit het transitiefonds ter waarde van €6 mln., zodat er in 2022 al kon worden begonnen met het aantrekken van capaciteit om uitvoering te kunnen geven aan het gebiedsgericht werken. De tweede mutatie is een som van tegenvallers uit de gezamenlijke directies optellend tot € 3,5 mln. (o.a. de directie bedrijfsvoering). Dit betreft kosten voor uitloop ICT projecten en kosten voor inrichting van de thuiswerkplek naast een aantal kleinere tegenvallers. De overige mutaties worden veroorzaakt door meerdere kleinere mutaties van minder dan € 1,0 mln.

Apparaat 51 Nog onverdeeld

Budgettaire gevolgen van beleid art. 51 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)										
Art.	Omschrijving	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten (2)	Vastgestelde begroting 2022 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1° suppletoire begroting (4)	Stand 1° suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
	Verplichtingen	22.637	0	22.637	80.074	102.711	110.202	76.293	71.156	75.419
	Uitgaven	22.637	0	22.637	80.074	102.711	110.202	76.293	71.156	75.419
	Prijsbijstelling	0	0	0	53.996	53.996	38.144	34.534	36.214	31.851
	Loonbijstelling	0	0	0	19.923	19.923	19.132	18.388	18.318	17.873
	Nog te verdelen	22.637	0	22.637	6.155	28.792	52.926	23.371	16.624	25.695
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Loon- en prijsbijstelling

De loon- en prijsbijstellingstranche 2022 is bij Voorjaarsnota 2022 op artikel 51 Nog onverdeeld geplaatst. De loonbijstelling betreft de vergoeding voor de stijging van de contractloonontwikkeling en de stijging van de sociale lasten voor de overheidswerkgever. De prijsbijstelling betreft de verwerking van de stijging van diverse prijsindexen. Bij de Miljoenennota zullen deze budgetten toegedeeld worden aan de relevante onderdelen op de LNV begroting.

Nog te verdelen

Het onderdeel Nog te verdelen wordt verhoogd met € 6,1 mln. Dit betreft een saldo van meerdere mutaties. De toename wordt met name verklaard door een overheveling van € 4,2 mln. ten behoeve van de uitvoeringskosten Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB).

5 Agentschappen

5.1 Agentschap NVWA

Baten-lastenagentschap NVWA. Eerste Suppletoire begroting 2022 (bedragen x € 1.000)			
	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e suppletoire begroting	(3)=(1)+(2) Totaal geraamd
Baten			
- Omzet	419.773	34.830	454.603
waarvan omzet moederdepartement	198.125	17.477	215.602
waarvan omzet overige departementen	111.024	7.828	118.852
waarvan omzet derden	110.624	9.525	120.149
Rentebaten	–	–	–
Vrijval voorzieningen	–	–	–
Bijzondere baten	40.985	5.346	46.331
Totaal baten	460.758	40.176	500.934
Lasten			
Apparaatskosten	449.724	40.155	489.879
- Personele kosten	265.572	33.346	298.918
waarvan eigen personeel	231.758	29.514	261.272
waarvan inhuur externen	20.627	4.869	25.496
waarvan overige personele kosten	13.187	– 1.037	12.150
- Materiële kosten	184.152	6.809	190.961
waarvan apparaat ICT	2.150	0	2.150
waarvan bijdrage aan SSO's	57.999	– 1.504	56.495
waarvan overige materiële kosten	124.003	8.313	132.316
Rentelasten	20	80	100
Afschrijvingskosten	10.514	– 59	10.455
- Materieel	2.237	– 577	1.660
waarvan apparaat ICT	250	– 50	200
waarvan overige materiële afschrijvingskosten	1.987	– 527	1.460
- Immaterieel	8.277	518	8.795
Overige lasten	500	0	500
waarvan dotaties voorzieningen	500	0	500
waarvan bijzondere lasten	0	0	0
Totaal lasten	460.758	40.176	500.934
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	0	0	0
Agentschapsdeel Vpb-lasten	0	0	0
Saldo van baten en lasten	0	0	0

Toelichting

Toelichting op de baten

Bij Coalitieakkoord 2021-2025 zijn er middelen gereserveerd voor de NVWA. Een gedeelte van deze middelen is van de Aanvullende Post van het ministerie van Financiën overgeboekt naar de NVWA. Ten opzichte van de vastgestelde begroting is de omzet mede daarom gestegen als gevolg van aanvullende opdrachten van het moederdepartement, met name op het gebied van Dierenwelzijn, Dierlijke bijproducten en Fytosanitair.

De hogere omzet bij overige departementen is het gevolg van extra, -met name coalitieakkoord- middelen die VWS beschikbaar heeft gesteld voor opdrachten op het gebied van Productveiligheid, tabakscontroles en tabaksontmoediging.

De omzet derden neemt toe ten opzichte van de begroting door verwachte hogere marktvraag, o.a. als gevolg van Brexit. In verband met nieuwe regelgeving zijn hiervoor ten opzichte van 2021 extra middelen toegevoegd.

De bijzondere baten zijn ten opzichte van de begroting toegenomen met € 5,3 mln. De vergoedingen zijn verhoogd voor voorbereidende fytosanitaire werkzaamheden import en export (€ 2,4 mln.), omdat besloten is de kosten van deze retribueerbare activiteiten pas per 1 januari 2023 door te berekenen, dumping tarieven (€ 1,6 mln.), en BTW-compensatie Brexit (€ 1,2 mln.). In het Jaarplan 2021 en de begroting 2022 was een voor Brexit gereserveerd budget van € 4,0 mln. vervallen, dit is bij de 1^e suppletoire begroting 2022 in mindering gebracht op de 'correctie integrale kostprijs'.

Omzet moederdepartement (bedragen x € 1.000)

Deze tabel laat de verdeling van de omzet moederdepartement over de productgroepen zien. In de oorspronkelijke begroting was deze specificatie niet opgenomen. De categorie 'overig' betreft werkzaamheden die aan derden worden uitbesteed zoals bijvoorbeeld de activiteiten die Wageningen Food Safety Research voor de NVWA uitvoert in het kader van het WOT Voedselveiligheidsbeleid. Dit is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de Europese verplichtingen.

Omzet moederdepartement			
	Slotwet 2021	Vastgestelde begroting 2022	1e suppletoire begroting 2022
Handhaven	157.192	–	175.681
Keuren certificering op afstand	407	–	725
Keuren import	2.638	–	1.058
Keuren export, slachthuizen en overige activiteiten	22.592	–	21.157
Overig	10.816	–	16.981
Totaal	193.645	–	215.602

Omzet overige departementen (bedragen x € 1.000)

Deze tabel laat de verdeling van de omzet overige departementen over de productgroepen zien. In de oorspronkelijke begroting was deze specificatie niet opgenomen. De categorie 'overig' betreft werkzaamheden die aan derden worden uitbesteed zoals bijvoorbeeld laboratorium onderzoek door Wageningen Food Safety Research of onderzoeken door het RIVM.

Omzet overige departementen			
	Slotwet 2021	Vastgestelde begroting 2022	1e suppletoire begroting 2022
Handhaven	86.137	–	92.062
Keuren certificering op afstand	103	–	–
Keuren import	914	–	834
Keuren export, slachthuizen en overige activiteiten	897	–	1.203
Overig	22.729	–	24.753
Totaal	110.780	–	118.852

Toelichting op de lasten

Personele kosten

De personele kosten nemen toe met € 33,3 mln., door stijging van het aantal fte, als gevolg van extra werk voor de departementen en derden. Dit betreft zowel eigen personeel als inhuur. De overige personele kosten dalen doordat er meer thuis wordt gewerkt (minder reisbewegingen).

Materiële kosten

De materiële kosten zijn € 6,8 mln. hoger dan begroot.

De bijdragen aan SSO's zijn € 1,5 mln. lager dan begroot, door lagere reguliere ICT-kosten van DICTU. Dit betreft de kosten voor werkplekondersteuning (hardware en software) en het applicatiebeheer. Het gaat daarbij zowel om ontwikkeling als om exploitatie.

De overige materiële kosten stijgen met € 8,3 mln. Dit wordt met name veroorzaakt doordat er meer werkzaamheden aan derden worden uitbesteed. Daarnaast stijgen de huisvestingskosten en nemen de kosten van dienstauto's toe. Dit hangt samen met de stijging van het aantal fte.

Afschrijvingskosten materieel

Deze kosten zijn € 0,6 mln. lager dan begroot doordat enkele investeringen in laboratoriumapparatuur zijn uitgesteld van 2021 naar 2022. De afschrijving hierop zal dus pas in de loop van 2022 beginnen.

Kasstroomoverzicht (Bedragen x € 1.000)			
Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e suppletoire begroting	(3)=(1)+(2) Totaal geraamd
1. Rekening-courant RHB 1 januari + depositorekeningen	28.079	26.925	55.004
Totaal ontvangsten operationele kasstroom (+)	460.758	40.176	500.934
Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)	-/- 449.744	-/- 40.235	-/- 489.979
2. Totaal operationele kasstroom	11.014	-/- 59	10.955
Totaal investeringen (-/-)	-/- 8.750	-/- 2.300	-/- 11.050
Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	—	—	—
3. Totaal investeringskasstroom	-/- 8.750	-/- 2.300	-/- 11.050
Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	—	—	—
Eenmalige storting door moederdepartement (+)	—	—	—
Aflossingen op leningen (-/-)	-/- 8.319	963	-/- 7.356
Beroep op leenfaciliteit (+)	8.750	2.300	11.050
4. Totaal financieringskasstroom	431	3.263	3.694
5. Rekening-courant RHB 31 december (=1+2+3)	30.774	27.829	58.603

Toelichting

De totale kasstroom is € 27,8 mln. hoger dan in de vastgestelde begroting. Het verschil kan als volgt worden gespecificeerd:

Rekening-courant RHB 1 januari + depositorekeningen

Ten opzichte van de begroting is de rekening courant € 26,9 mln. hoger. Dit komt met name doordat de materiële kosten in 2021 lager zijn uitgevallen dan ingeschat bij het opstellen van de begroting over 2022. Hierdoor was de operationele kasstroom in 2021 hoger.

Operationele kasstroom

De operationele kasstroom verandert nauwelijks ten opzichte van de begroting. De extra opbrengsten leiden tot een vergelijkbare stijging van de kosten.

Investeringskasstroom

De totale investeringen zijn € 2,3 mln. hoger dan begroot. Dit betreft met name laboratoriumapparatuur. Enkele investeringen die Europees aanbesteed moesten worden zijn doorgeschoven van 2021 naar 2022. Daarnaast wordt in 2022 apparatuur voor diverse soorten analyses vervangen.

Financieringskasstroom

De totale financieringskasstroom is € 3,3 mln. hoger dan in de vastgestelde begroting. Ten opzichte van de vastgestelde begroting wordt er € 1,0 mln. minder afgelost en wordt voor € 2,3 mln. extra beroep gedaan op de leenfaciliteit, conform de toename in de investeringen.

Rekening courant

De verwachte stand rekening-courant neemt ten opzichte van de vastgestelde begroting toe met € 27,8 mln. tot € 58,6 mln.

Doelmatigheidsindicatoren

Overzicht doelmatigheidsindicatoren		
	2022	2022
	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting
Gemiddelde kostprijs (€/uur)	121,17	121,17
Tarieven		
Index 2012 = € 94,07 = 100	128,8	128,8
Omzet per productgroep (in € mln.)		
Handhaven	262,2	284,9
Keuren certificering op afstand	10	13
Keuren import	19,3	23,5
Keuren export, slachthuizen en overige activiteiten	101	102,6
FTE		
Aantal FTE (excl. Externe inhuur) ¹	2.718	3.064
Verhouding FTE direct/indirect (exclusief externe inhuur)	2.095/623	2.362/702
Salariskosten per fte	85.268	85.268
Saldo van baten en lasten als % van de totale baten	0%	0%
Kwaliteit		
Afhandelsnelheid informatieverzoeken, klachten en meldingen	90%	90%
Tijdig betaalde facturen (< 30 dagen)	95%	95%

¹ De gerealiseerde gemiddelde bezetting is niet alleen exclusief herplaatsingskandidaten, maar ook exclusief VanWerkNaarWerk-kandidaten.

6 De begroting van het Diergezondheidsfonds (DGF)

Budgettaire gevolgen Diergezondheidsfonds (bedragen x € 1.000)						
Art. 1	Bewaking en bestrijding van dierziekten en voorkomen en verminderen van welzijnsproblemen	Ontwerpbegroting 2022 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2022 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting (4)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (5)=(3)+(4)
	Verplichtingen	34.986	0	34.986	3.694	38.680
	Uitgaven	34.986	0	34.986	11.709	46.695
	waarvan juridisch verplicht	16%				
	Programmauitgaven	34.986	0	34.986	11.709	46.695
	Opdrachten	34.986	0	34.986	11.709	46.695
	Waarvan:					
	1. Bewaking van dierziekten	20.466	0	20.466	341	20.807
	2. Bestrijding van dierziekten	9.762	0	9.762	12.962	22.724
	3. Voorkomen en verminderen van welzijnsproblemen					
	4. Overig	4.758	0	4.758	– 1.594	3.164
	Ontvangsten	27.177	0	27.177	41.187	68.364
	Ontvangsten LNV	11.171	0	11.171	0	11.171
	Ontvangsten sector	13.506	0	13.506	0	13.506
	Ontvangsten EU	2.500	0	2.500	0	2.500
	Saldo van de afgesloten rekeningen	0	0	0	41.187	41.187

Toelichting verplichtingen

Tot 2021 heeft het Diergezondheidsfonds het zogenoemde «kas=verplichtingen» -principe gehanteerd. In de administratie zijn de uitgaven (kas) dan leidend en de verplichtingen worden hieraan gelijk gemaakt. In 2021 is het verplichtingen-kasstelsel ingevoerd waarbij alle vaststaande verplichtingen met derden zijn vastgelegd. Door deze stelselwijziging is een inhaalslag gemaakt met als gevolg een gewijzigde realisatie van de aangegane verplichtingen.

Toelichting uitgaven

De verwachte uitgaven voor bewaking van dierziekten zijn hoger dan oorspronkelijk geraamd. Er is een hogere overloop voorzien van uitgaven uit voorgaande jaren door de ontvangst van de eindafrekeningen over 2019 en 2020 voor diagnostiek.

De verwachte uitgaven voor bestrijding van dierziekten zijn verhoogd met € 13,0 mln. Dit hangt met name samen met uitbraken van vogelgriep en mycoplasma. Zo zijn de voorziene uitgaven in verband met de huidige uitbraken van hoogpathogene vogelgriep met € 11,0 mln verhoogd. Op

basis van de informatie tot en met 7 februari 2022 wordt begroot op 20 uitbraken in 2022. Daarnaast is er sprake van overloop van uitgaven door de uitbraken van vogelgriep eind 2021.

De verwachte overige uitgaven zijn verlaagd met € 1,6 mln. door lagere uitvoeringskosten RVO. Binnen de begroting was rekening gehouden met een groot aantal bezwaren en beroepschriften vanuit de rundersector. Dit blijkt mee te vallen. Hierdoor zullen de begrote uitgaven lager uitvallen.